

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІСОВА РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 205 «Лісове господарство»
Освітня програма «Лісове господарство»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 6,0
Мова викладання українська

Дударець Сергій Миколайович, доцент, канд. с.-г. наук

dudarets@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1459>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісова рекультивация в системі з лісівничими і лісомеліоративними заходами ставить за **мету** відновлення порушених земель у промислових регіонах України. Дисципліна ставить своїм **завданням** залучення в господарський обіг порушених земель (шахтні відвали, вироблені кар'єри корисних копалин та будівельних матеріалів, торфорозробки тощо) шляхом створення на них оптимальних лісонасаджень з високою продуктивністю і екологічним значенням. Задачі даної дисципліни полягають у вивченні основних етапів лісової рекультивации земель, виробничого досвіду з проведення таких заходів, особливостей технології створення лісонасаджень та їх проектування на порушених землях.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

ПРН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

ПРН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

ПРН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійно)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1	2	3	4	5
Модуль 1. Характеристика умов місцезростання та методи їх поліпшення на порушених територіях				
Тема 1. Загальне ознайомлення з предметом і задачами лісової рекультивації земель	4/4	Знати об'єкти лісової рекультивації і причини їх утворення; розрізняти основні види рекультивації; розуміти значення лісової рекультивації та перспективи її розвитку для умов України.	Виконати практичні заняття щодо опрацювання причин утворення об'єктів рекультивації, навести їх характерні особливості.	20

1	2	3	4	5
Тема 2. Специфіка умов місцезростання порушених територій та методи поліпшення ґрунтосумішей рекультиваційного шару	8/8	Знати критерії, що покладені в основу класифікації умов місцезростання; розрізняти класи родючості та типи зволоження порушених територій; знати методи поліпшення ґрунтосумішей рекультиваційного шару ґрунту.	Опрацювати класифікацію лісопридатності порушених земель до рекультивації, провести аналіз критеріїв, що покладені в її основу.	20
Тема 3. Критерії добору деревних видів рослин	4/4	Знати види лісових насаджень, що створюються на об'єктах рекультивації та їх призначення; розрізняти умови, що визначають склад створюваних насаджень; використовувати біоекологічні властивості деревних видів рослин під час лісової рекультивації.	Визначити асортимент деревних видів рослин із врахуванням їх біоекологічних властивостей для заліснення конкретного об'єкту рекультивації.	20
Модульне тестування				30
Модуль 2. Технологія створення лісонасаджень на порушених територіях				
Тема 4. Технологічні аспекти створення лісорекультиваційних насаджень	12/10	Знати особливості виділення основних етапів проведення лісової рекультивації техногенних об'єктів; визначати специфіку агротехніки обробітку ґрунту для різних об'єктів рекультивації; розуміти особливості технології садіння та догляду за лісовими культурами.	Визначити асортимент деревних видів рослин та розробити конструкцію, типи та способи змішування насаджень для рекультивації певного об'єкту; розрахувати дози мінеральних добрив під час садіння сіянців і під полог насаджень.	30

1	2	3	4	5
Тема 5. Екологічне значення лісової рекультивації земель	2/4	Знати екологічні та соціальні наслідки відкритих гірничих розробок; розуміти позитивний вплив рослинності на запобігання процесам водної та вітрової ерозії, зміну фізико – хімічних властивостей рекультивованих ґрунтів під впливом лісових насаджень; використовувати комплекс заходів щодо поліпшення та оптимізації лісорослинних умов відкритих розробок.	Розробити технологію створення лісонасадження та обчислити розрахунково-технологічну карту для певного об'єкту рекультивації.	40
Модульне тестування 2				30
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Електронний навчальний курс дисципліни «Лісова рекультивация земель» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1459>
2. Рекультивация та фітомеліорація : навч.-метод. посібн. / Кучерявий В.П., Генік Я.В., Дида А.П., Колодко М.М. Львів : НЛТУ, 2006. 116 с.
3. Лісові меліорації : підруч. / Пилипенко О.І. та ін. Київ : РВЦ НУБіП України, 2022. 310 с.
4. Системи захисту ґрунтів від ерозії : підруч. / Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Соваков О.В. Київ : Кондор, 2019. 372 с.
5. Дударець С.М., Малюга В.М. Лісова рекультивация земель. Робоча програма, методичні поради до практичних занять та завдання для самостійної роботи студентів ОКР «Магістр». Київ : ВЦ НУБіП України, 2012. 34 с.
6. Довідник з агролісомеліорації / За ред. П.С. Пастернака. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Урожай, 1988. С. 143-152.
7. Бровко Ф.М. Лісова рекультивация відвальних ландшафтів Придніпровської височини України. Київ : Арістей, 2009. 264 с.
8. Киричок Л. С., Свириденко В. Є., Бабіч О. Г. Захисно-декоративне заліснення відвалів вугільних шахт Донбасу : метод. рекоменд. Київ : НАУ, 2005. 48 с.
9. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. [Чинний від 1996-01-01]. Київ, 1995. 64 с. (Інформація та документація).
10. ДСТУ 48-74:2007. Агролісомеліорація. Терміни і визначення. [Чинний від 2009-01-01]. Київ, 2009. 20 с. (Інформація та документація).
11. Закон України про меліорацію земель [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1389-14>
12. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
13. Закон України про охорону земель [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>